

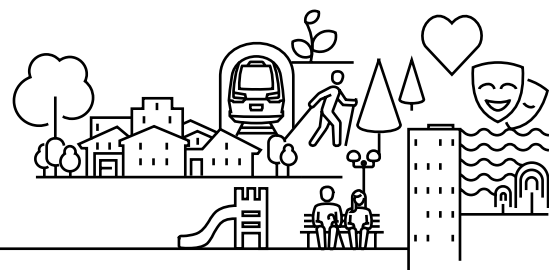
Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026-2027

Rognebærlia barnehage

Visjon:
Små steg - mot en stor verden

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	7
3.2.1. Inkluderende fellesskap	7
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	8
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	9
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	11
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	11
5.2. OMSORG	12
5.3. LEK	12
5.4. DANNING.....	13
5.5. LÆRING.....	14
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	14
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	15
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	16
6. MEDVIRKNING	17
6.1. BARNES MEDVIRKNING OG BARNES RETT TIL Å BLI HØRT.....	17
5.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	18
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	18
7.1. PLANLEGGE.....	19
7.2. VURDERE.....	20
7.3. DOKUMENTERE.....	20
7.4. PROGRESJON.....	21
7.5. DIGITAL PRAKSIS	21
7.6. KVALITETSKJENNETEGN.....	22

8. OVERGANGER.....	23
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	23
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	23
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	24
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	25
10. PLAN FOR VURDERING	26
11. KILDER OG REFERANSER	29

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 29.06.26

Barnehagens styrer: Marianne Bagge-Skarheim

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsingsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg*», overordnet plan «*Vold i nære relasjoner*» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

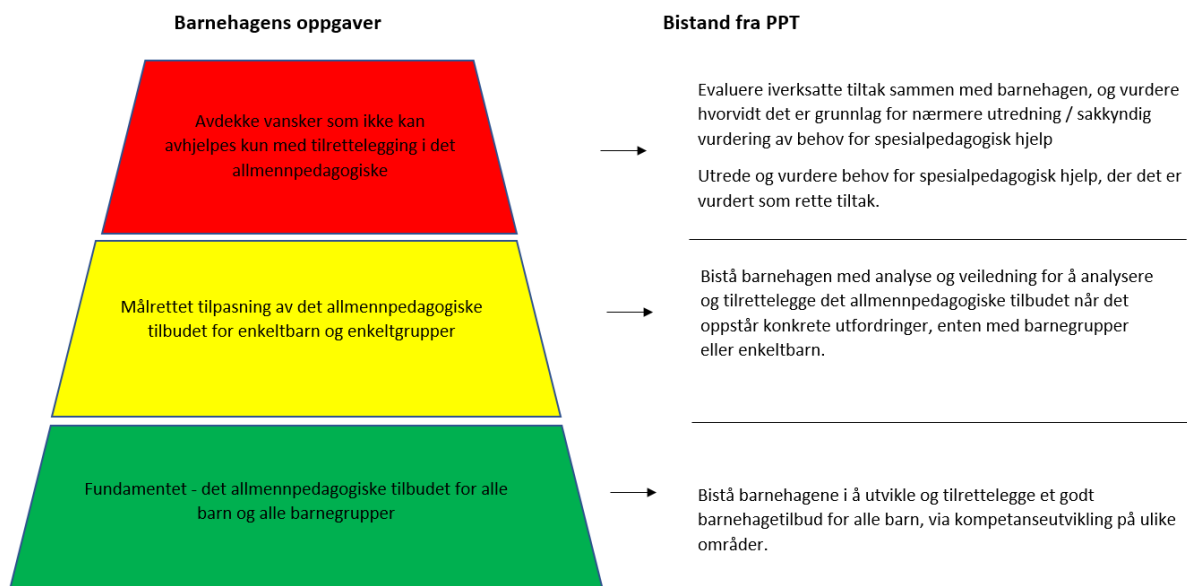
- [Vold i nære relasjoner](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

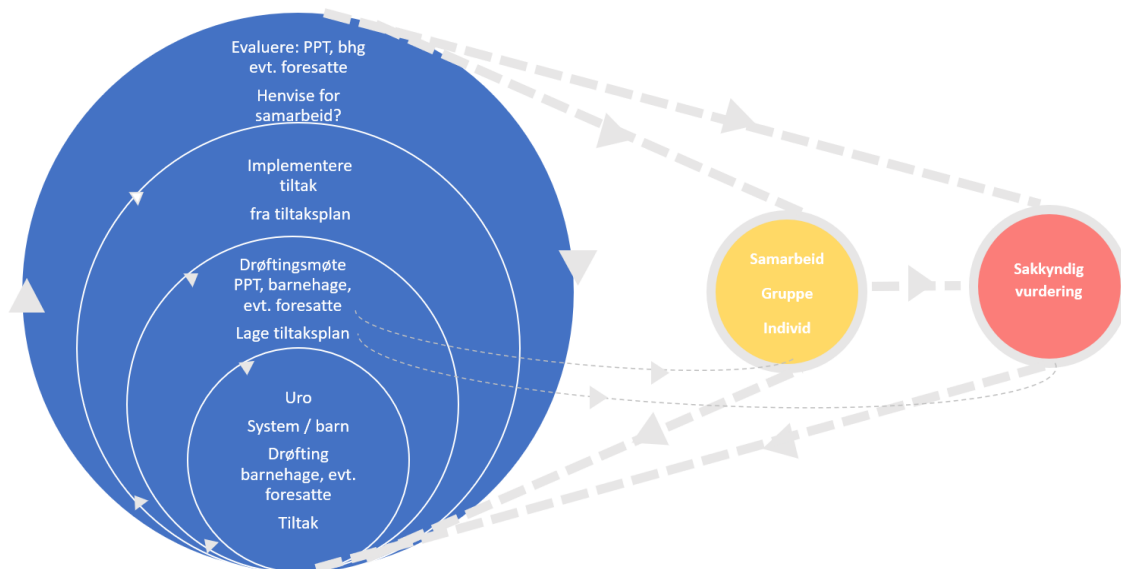
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4. Barnehagens satsingsområder

Rognebærlia barnehage ligger på Sofiemyr og er en fire avdelings barnehage, med umiddelbar nærhet til skog og natur.

Kontaktinformasjon til barnehagen er:

Besøks- og postadresse:

Rognebærlia 1, 1412 Sofiemyr

Telefonnummer:

Styrers kontor:

Avdelingene:

Mobil:

467 49 143

Styrer:	Blåbærtua:	413 55 429
Marianne Bagge-Skarheim	Birkerota:	413 56 318
Stedfortreder: Synne Amundsen Nes	Tyttebærlyngen:	413 54 797
Barnehagens åpningstid: Kl. 07.00 – 16.45	Kantarellen:	413 54 501

I tillegg til kommunens satsningsområder har barnehagen sin egen visjon som de jobber mot. Den lyder slik:

Rognebærlia barnehage: Små steg – mot en stor verden.

Gjennom denne visjonen ønsker vi å skape en barnehage hvor hvert barn utvikler **robusthet**, opplever **mestringsglede** og føler seg som en del av et sterkt **felleskap**. Gjennom lek, læring og omsorg skal vi bygge et trygt og støttende miljø hvor barn kan vokse og blomstre. Vår barnehage skal være et sted hvor alle barn får muligheten til å utvikle sine unike evner, styrke sin selvfølelse og oppleve gleden ved å være en del av et inkluderende og engasjert fellesskap.

Vi har ut ifra vår visjon valgt ut tre hovedområder som vi ønsker å jobbe ekstra med. Robusthet, mestringsglede og fellesskap. Grunnen til at vi ønsker å ha ekstra fokus på disse områdene, er vi mener at vi ved å jobbe innenfor disse områdene dekker de grunnleggende tingene man bør jobbe med i barnehagen.

Robusthet for oss i Rognebærlia vil si at:

- ✓ Vi har fokus på grensesetting, det å tåle motgang, ha respekt for andre og seg selv, og samhandling med medmennesker.
- ✓ Vi samarbeider med foreldrene om overnevnte punkter, og tar deres ønsker på alvor
- ✓ Vi jobber med følelsesregulering både i glede, sorg og motgang.
- ✓ Vi legger til rette for at barna får øve på selvstendighet, under blant annet måltider, påkledning og toalett besøk.

Mestringsglede for oss i Rognebærlia vil si at:

- ✓ Vi legger til rette for utvikling med få regler og frie tøylar innenfor trygge rammer, ved å tillate klatring, aking, sykling etc.
- ✓ Barna får være aktive deltakere i fellessamling for å oppleve mestring gjennom sang, musikk og teater
- ✓ Vi dyrker mestringsgleden ved å skape et positivt miljø hvor vi gleder oss over hverandres fremgang.

- ✓ De ansatte legger til rette for mestringsglede gjennom oppmuntring og veiledning

Fellesskap for oss i Rognebærlia vil si at:

- ✓ Vi oppfordrer og hjelper barna til at de må dele på de lekene vi har. De skal lære å inkludere hverandre i lek, og vi jobber med at barna skal lære å løse konflikter på en positiv måte.
- ✓ Vi bruker samlingsstunder som et fast punkt hvor barna samles og kan snakke om ting, dele erfaringer og lytte til felles historier.
- ✓ Vi har også felles feiringer av bursdager, høytider eller årstidsmarkeringer på alle avdelinger for å skape fellesskap rundt dette.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden»

Prosjektet skal bygge på barnegruppas behov og rammeplanens krav til kommunikasjon og språk. Barnehagen har i år valgt å sette søkelys på bruk av billedstøtte i kommunikasjonen med barna, i tillegg til høytlesning og bruk av bøker.

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Vi oppfordrer de største til å ta vare på de mindre, og de små kan strekke seg etter de store.
- Vi setter ord på hvordan vi viser omsorg og er gode rollemodeller for hvordan man skal vise omsorg.
- Vi fremsnakker barnet og legger til rette for at barna får oppleve mestring ved utøving av omsorg ovenfor andre.
- Vi hjelper barna med å bli kjent med egne følelser, og sette ord på følelser.

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede,

humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Vi er tilgjengelige for barna, er gode forbilder og veileder i lek.
- Vi skjermer og verner om leken, og tilrettelegger for små grupper på ulike rom.
- Vi sørger for at gruppa ikke skal bli forstyrret, slik at barna øver seg på å være konsentrert her og nå.
- Vi bruker lesing som inspirasjon til lek. Barna får lov til å bruke fantasien.
- Vi har veldig godt uteområde, mye ulendt terreng som inspirerer til lek.
- Vi holder orden på de ulike lekene og prøver å lære barna det samme slik at det inspirerer til lek, det gir dem en viss respekt for tingene i barnehagen.

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Vi voksne er bevisste på vår oppgave i møte med verden. Vi lærer barna at vi er ett fellesskap, hvor det er flere som de må vise hensyn til. Barna lærer mye via lek med andre.
- Vi har fokus på å reflektere, diskutere og se ting i perspektiv for å lære å tenke selv.

- Lære barna å bli kjent med seg selv, sine reaksjonsmønstre, hvordan de håndterer motgang, oppturer, nedturer osv.
- Vi lærer barna å ta vare på tingene sine, kle på seg, rydde opp etter seg, køkultur, oppførsel, og dermed hvordan man skal fungere sammen som en gruppe.

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi tilrettelegger for læring i på- og avkledningssituasjoner, matbord osv. Vi undrer oss sammen og snakker sammen i situasjonene.
- Vi bruker kjøkkenhagen som læringsarena
- Vi gjennomfører prosjekter over tid med fokus på lek.
- Vi tar oss tid til det barna trenger oss til, enten det er lek, undring, eller mestring.
- Vi legger til rette for bruk av alle sanser.
- Vi har synlig alfabet som henger oppe og som inspirerer til lek med bokstaver, lyder og utforsking
- Vi bruker naturen som læringsarena.

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt

fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi deler inn i smågrupper for å skjerme leken ut ifra individuelle behov, sikre deltakelse for alle barna og skape gode rammer for å bygge relasjoner.
- Vi har samlinger på hver avdeling og for hele barnehagen for å gi felles referansepunkter, ved å oppleve noe positivt i fellesskap med andre.
- Vi vektlegge barnas frilek som gir åpne rammer for vennskap og naturlig relasjonsbygging, hvor vi voksne observerer leken og støtter ved behov.
- Vi bruker tematisk arbeid for å skape felles referansepunkter.
- Vi er deltakende voksne som fungerer som støttende stillas i leken.
- Vi jobber med «Se meg, hele meg» for å skape forståelse for følelser, sette grenser for seg selv og andre, og lære å respektere hverandre.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker bøker sammen med barna, både til å snakke om, undre oss over bilder, og til å lese i.
- Vi bruker tegn til tale i tillegg til verbalspråket.
- Vi bruker billedstøtte som dagstavler og billedsnellet i kommunikasjon med barna

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker skogen som arena i arbeid med fagområdene natur og miljø, kropp og bevegelse, nærmiljø og samfunn.
- Vi har ulike formingsaktiviteter med forskjellige materialer i arbeid med fagområdet kunst, kultur og kreativitet, antall, rom og form
- Vi tar med barna på sykkelturner og vi ser på hvordan en sykkel virker i arbeid med fagområdet teknologi.
- Barna har frilek hvor de selv får bestemme hva de vil gjøre i arbeid med fagområdene kommunikasjon, språk, bevegelse og kultur
- Vi har temasamlinger i arbeid med fagområdene religion og etikk, kultur og kreativitet.

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Vi har barnesamtaler for barna slik at de kan ha innvirkning på hvilke temaer vi skal jobbe med.
- Vi anerkjenner barnas interesser, dette blir førende for innholdet i barnehagehverdagen.
- Barna får medvirke tilpasset alder og nivå, ved at vi gir de tilpassede valgmuligheter og anerkjenner både verbale og non-verbale uttrykk.

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

5.2. Foreldres medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

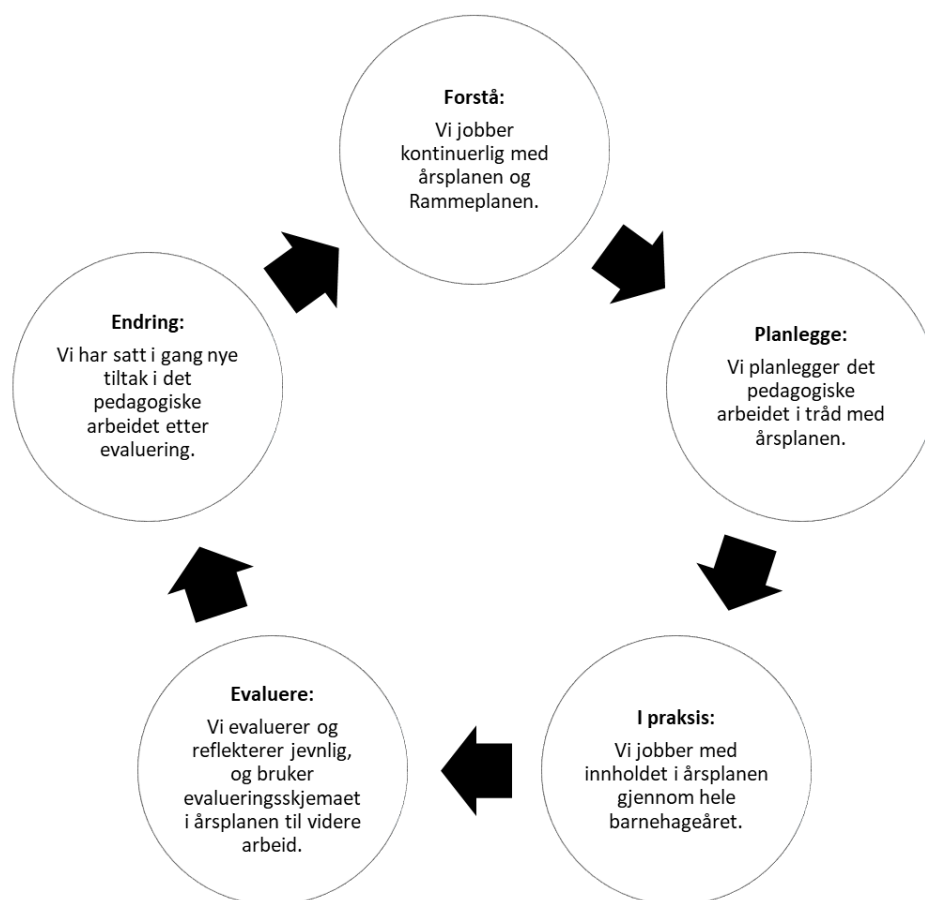
Barnehagens tiltak:

- Det avholdes jevnlig foreldreundersøkelser
- De foresatte kan komme med innspill på barnehagens arbeid ved å melde saker til SU.
- Foreldrene kan bruke IST home som en kommunikasjonsplattform med barnehagen, i tillegg til daglig kommunikasjon og tilbakemeldinger ved henting og levering.

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å

gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Det utarbeides årsplan ut ifra barnehageloven, rammeplanen, kommunens styringsdokumenter og satsningsområdene til barnehagen.
- Ledermøter, avdelingsmøter, medarbeidermøter, personalmøter og plandager brukes til planlegging av det pedagogiske arbeidet.
- Avdelingene utarbeider månedsplaner hvor det planlegges fra måned til måned hva avdelingen skal jobbe med i tråd med årsplanen.

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker observasjon som metode, både planlagte observasjoner ved behov og observasjoner i hverdagen ved å være deltagende i barnas aktiviteter.
- Vi har medarbeidermøter hvor det reflekteres rundt praksis, og vi deler kunnskap med hverandre.
- Det pedagogiske arbeidet vurderes og evalueres jevnlig på plandager, leder- og avdelingsmøter.

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker bilder som dokumentasjon, både ved å henge opp på avdeling og ved å dele på Facebook-siden til barnehagen.
- Vi viser frem barnas formingsaktiviteter og prosjekter ved å ha utstilling, og å sette frem barnas arbeid på avdelingen.
- Avdelingene sender ut månedlige planer til foresatte, for å synliggjøre hva som jobbes med på hver enkelt avdeling.

- Vi har god dialog med foreldrene.

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi legger opp til progresjon innen selvstendighet i situasjoner som måltider og påkledning med vekt på å få god erfaring og mestring.
- Vi henter inspirasjon fra hverandre og ser muligheter til å videreutvikle prosjekter andre avdelinger har startet på.
- Vi oppfordrer til å ta med ski og sykkel, og tilrettelegger for varierte opplevelser tilpasset barnets alder og ferdigheter.
- Uteområdet tilbyr fysiske utfordringer for alle nivåer og aldre, og vi bruker nærmiljøet og skogen mye for å skape varierte og tilpassede utfordringer for motorisk utvikling.
- Vi jobber med det som før het «Se meg, hele meg» men som nå heter «Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser». Vi følger progresjonsplanen følges for å bli kjent med kropp, følelser og å sette grenser for seg selv og andre.

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy

brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi hører på musikk og ser film knyttet til prosjekter vi jobber med. Dette for å supplere og gi varierte erfaringer med temaer som for eksempel jul, ramadan eller følelser.
- Vi bruker bilder aktivt som pedagogisk dokumentasjon.
- Vi bruker digitale oppslagsverk sammen med barna for å utforske, og lære om det barna er opptatt av
- Vi bruker apper som for eksempel Salaby, til å støtte opp under språkarbeid for barn som trenger ekstra språktrening.

7.6. Kvalitetskjenneretegn

Kvalitetskjenneretegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenneretegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenneretegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi setter av god tid til oppstart slik at vi kan tilrettelegge for det enkelte barns behov.
- Vi inviterer til foreldremøte for nye foreldre før sommeren, for å avklare forventninger og bli litt kjent før oppstart.
- Vi har tett dialog med foreldre underveis slik at vi kan finne en god vei sammen.
- Vi tilbyr og oppfordrer til besøksdager før tilvenningen starter.

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi driver en gradvis tilvenning gjennom hele våren hvor man starter med å tilbringe tid på ny avdeling, før man besøker barnegruppen og til slutt blir med på turer.
- Vi jobber aktivt med å bli kjent på tvers av huset og bruker arenaene uteområdet, fellesrommet og fellessamlinger for å skape fellesskapsfølelse for hele barnehagen.
- Vi jobber aktivt med å forberede barna på overgangen til stor avdeling gjennom samtaler, besøk og tilstedeværende voksne.

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi gjennomfører samarbeidsmøte med skolekretsene.
- Vi har vennskapstreff på tvers av barnehagene slik at barna kan møte andre de skal gå på skole sammen med.
- Vi har overføringssamtaler med foreldrene ut ifra gitt skjema, for å sikre at barna får en best mulig skolestart.
- Vi har overføringsmøte med skolene hvor skjemaene som gjelder barna blir gått gjennom.
- Vi har en egen skolestarterplan for barnehagene. Se lenke under

Les mer

- [Skolestarter plan - barnehage](#)

9. Aktiviteter / Årshjul

Barnehagen fyller inn sine årlige aktiviteter og fridager.

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning og oppstart nye barn	Planleggingsdag 13 og 14
September	Foreldremøte i løpet av september Brannvernuke i uke 38 SU møte en dag i etterkant av foreldremøtet	
Oktober	Internasjonal uke vi markerer FN	
November		Planleggingsdag 13.
Desember	Lucia markering 13.12 Nisse fest, julebord for barna. Dato kommer	Stengt fra 24 desember til 3 januar
Januar	Ski og akedag (værforbehold)	
Februar	Karneval 12. Samefolketsdag 5.	
Mars	Vi markerer barnehagedagen Påskegrilling/påskelunsj uken før påske og gul fest	Stengt 22 til 29 pga påske
April		
Mai	Markering av 17. mai fredag 14. Dugnad	Planleggingsdag 07.
Juni	Sommerfest 10. informasjon kommer Foreldremøte nye foresatte kommer tilbake med dato Pride markering	Planleggingsdag 21.
Juli		

10. Plan for vurdering

Disse tabellene er for personalet til bruk i evaluering og utvikling av barnehagens arbeid. Det går etter den såkalte trafikklysmodellen hvor grønn = det vi allerede gjennomfører, gul = det vi har startet å jobbe med og rødt= dette gjennomføres ikke enda

	Barnehagens arbeid med omsorg	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som oppfordrer de store til å ta vare på de mindre.				
2.	Vi ser voksne som er gode rollemodeller for hvordan vi skal vise omsorg, og som er lydhøre over for barnas signaler og uttrykk.				
3.	Vi ser voksne som hjelper barna med å bli kjent med egne følelser, og å sette ord på disse				

	Barnehagens arbeid med lek	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som holder orden på leker og gjør rommene innbydende slik at det blir inspirerende for barna når de skal leke.				
2.	Vi ser voksne som er tilgjengelige for barna, og som er gode forbilder og veileder i leken.				
3.	Vi ser voksne som deler barna i smågrupper, og som skjærmer leken fra forstyrrelser.				
4.	Vi ser voksne som bruker lesing som inspirasjon til lek.				

	Barnehagens arbeid med danning	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som er gode rollemodeller og lærer barna å bli selvstendige.				
2.	Vi ser voksne som fremhever mangfold og ulikheter og som lærer barna om fellesskap og tilhørighet i gruppen.				
3.	Vi ser voksne som jobber med å fremme barnas synspunkter og meninger. Slik at de lærer å tenke selv.				

	Barnehagens arbeid med læring	A	B	C	Kommentar
--	--------------------------------------	----------	----------	----------	------------------

1.	Vi ser voksne som tilrettelegger for mestring ved å la barna få prøve selv. (av og påkledning, matsituasjon, i lek osv)				
2.	Vi ser voksne som følger barnas alder, interesser og utviklingsnivå ved å skape gode lærings- og lekemiljøer				
3.	Vi ser voksne som bruker naturen som læringsarena.				
4.	Vi ser voksne som legger til rette for smågrupper for å skape gode trygge arenaer for læring.				

	Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som deler inn i smågrupper, skjerner enkeltbarn ut fra individuelle behov og som skaper gode rammer for å bygge relasjoner.				
2.	Vi ser voksne som gir barna felles referansepunkter og opplevelser i fellesskap.				
3.	Vi ser voksne som lar barna få ha frilek slik at naturlige vennskap får utvikle seg i gruppa og på tvers i barnehagen.				
4.	Vi ser voksne som er deltagende i leken og som støtter og hjelper barna.				

	Barnehagens arbeid med kommunikasjon og språk	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som er deltagende i leken og som benevner og forklarer i situasjonen som oppstår.				
2.	Vi ser voksne som tar i bruk litteratur, musikk, spill og konkrete i for å berike barnas språk.				
3.	Vi ser voksne som bruker tegn til tale som språkstøtte for barna				
4.	Vi ser voksne som anerkjenner barnas språk både verbalt og nonverbalt.				

	Barnehagens arbeid med rammeplanens fagområder	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som bruker skogen som arena til lek og læring (fagområder som dekkes: Natur og miljø, kropp bevegelse og helse, nærmiljø og samfunn, antall rom og form)				
2.	Vi ser voksne som tar i bruk ulike formingsaktiviteter. (fagområde som dekkes: Kunst kultur og kreativitet)				

3.	Vi ser voksne som undrer seg over hvordan ting fungerer. (fagområde som dekkes: Teknologi)				
4.	Vi ser voksne som er deltagende i lek og som lar barna ha perioder med frilek. (fagområder som dekkes: Kommunikasjon og språk, bevegelse og kultur)				
5.	Vi ser voksne som har temasamlinger (fagområder som dekkes: Religion og etikk, kultur og kreativitet)				

	Barnehagens arbeid med progresjon	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som lar barna få være selvstendige og prøve selv i ulike situasjoner som f.eks under måltider og påkledning med vekt på gode erfaringer og mestring.				
2.	Vi er voksne som jobber for at barna skal møte utfordringer tilpasset alder og utviklingsnivå				
3.	Personalet jobber systematisk med planlegging, dokumentasjon og vurdering.				
	Barnehagens arbeid med dokumentasjon og vurdering	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som bruker observasjon som metode				
2.	Personalet bruker møter til jevnlig å evaluere og vurdere arbeidet som gjøres				
3.	Vi bruker bilder som dokumentasjon både som henges opp og på Facebook				
4.	Avdelingene sender ut månedlige planer til foresatte for å synliggjøre hva vi jobber med				

	Barnehagens arbeid med barns medvirkning	A	B	C	Kommentar
1.	Vi gjennomfører barnemøter med de eldste for å sikre felles enighet om temaarbeid				
2.	Vi ser voksne som anerkjenner barnas interesser og som lar dette være førende for innholdet i hverdagen				
3.	Vi ser voksne som lar barna få medvirke tilpasset alder og nivå, ved å tilpasse valgmuligheter og å anerkjenne både verbale og nonverbale uttrykk.				

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

[Skolestarter plan - barnehage](#)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)